

Agressie en conflicten

Toelichting

Bedoeling en opzet van dit thema

In deze lessen leren de leerlingen wat agressie en conflicten zijn en hoe zij hier op een juiste manier mee kunnen omgaan. Hierbij benaderen we het probleem van verschillende kanten:

- Hoe hiermee om te gaan in je eigen (privé) leven? – Hoe om te gaan met agressie en conflicten die je tegenkomt in de maatschappij? – Hoe ga je er als christen mee om? – Hoe ga je er mee om als je het tegenkomt in je latere beroepsleven?

Doelstellingen

1. De leerlingen verwoorden wat agressie en conflicten zijn.
2. De leerlingen verwoorden wat de verschillende vormen van agressie zijn.
3. De leerlingen leggen uit wat het verschil is tussen agressie en assertiviteit.
4. De leerlingen leggen uit hoe zij agressie herkennen bij zichzelf.
5. De leerlingen verwoorden hoe zij met agressie en conflicten omgaan in hun eigen leven
6. De leerlingen beschrijven uitingen van agressie in de huidige maatschappij.
7. De leerlingen overdenken welke antwoorden gegeven kunnen worden op de agressie en conflicten in de maatschappij.
8. De leerlingen beschrijven wat seksuele agressie is.
9. De leerlingen beschrijven wat religieus gemotiveerde agressie en conflicten zijn.
10. De leerlingen beschrijven hoe in de Bijbel met agressie en conflicten wordt omgegaan.
11. De leerlingen overdenken welke conflicten in hun latere beroepsleven kunnen voorkomen.

Invulling

Doelstelling 1, 2, 3.

In deze les(sen) legt de leerkracht aan de leerlingen uit hoe we agressie en conflicten kunnen herkennen. Hiervoor kunnen verschillende methoden gebruikt worden: bijvoorbeeld materiaal bekijken op youtube waarin agressie en/of conflicten tot uiting komen, of aan de hand van een leergesprek met de leerlingen over agressie en/of conflicten die zij zelf in hun leven hebben meegemaakt, of aan de hand van ander visueel materiaal. Ook kijken we naar verschillende vormen van agressie: lichamelijk (vechten), verbaal, zinloos geweld, etc. We besteden apart aandacht aan het verschil tussen agressie en assertiviteit. Niet-agressief handelen hoeft immers niet te betekenen dat de leerling niet voor zichzelf of voor hun eigen mening mogen opkomen.

Doelstelling 4, 5

We kijken in deze les(sen) naar hoe de leerlingen zelf in hun eigen leven met agressie en conflicten omgaan. We bespreken met de leerlingen hoe zij zelf reageren in conflict-situaties en hoe zij agressie kunnen voorkomen. Hierbij kan de leerkracht een situatie beschrijven die bij de leerlingen gevoelens van agressie zou kunnen opwekken. Hierbij bespreken we wat voor gevoelens dat zijn, hoe de leerlingen hiermee kunnen omgaan en hoe zij hiermee (volgens hen) zouden moeten omgaan. Ook kijken we naar de agressie die al in de mens zelf latent aanwezig kan zijn. Waar komt deze agressie vandaan? Wat zijn de psychologische oorzaken? (Zelfrechtvaardiging? Gerechtvaardigde boosheid?) Het gebrek aan respect voor de medemens bespreken we als aparte oorzaak van agressie.

Bij dit alles kunnen we gebruik maken van visueel materiaal (youtube, videofragmenten, materiaal uit tijdschriften, etc..) Wanneer de leerkracht gebruik maakt van artikelen uit kranten of tijdschriften, moet hij/zij er op letten dat de te lezen tekst niet *te lang* of *te moeilijk* is. Na het lezen van de teksten kan de leerkracht er over in gesprek gaan met de leerlingen en het één en ander uitleggen.

Doelstelling 6,7,8,9

In deze lessen kijken we naar agressie en /of conflicten die we in de huidige maatschappij tegenkomen. We behandelen de volgende vragen: - welke vormen van agressie zien we in de tegenwoordige maatschappij? - hoe moet je als christen hiermee omgaan? We staan apart stil bij zowel *seksuele agressie als religieus gemotiveerde agressie*. Hierbij komt aan de orde wat deze vormen van agressie zijn, hoe ze ontstaan, en hoe ze voorkomen zouden kunnen worden. Ook de vraag of het dragen van een wapen ter verdediging toegestaan zou moeten zijn en of het verstandig is om een wapen te dragen bespreken we met de leerlingen.

Doelstelling 10

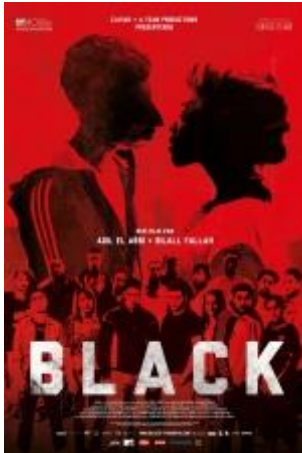
In deze les kijken we naar zowel oud- als nieuwtestamentische teksten omtrent het gebruik van geweld. Hierbij is van belang dat er een onderscheid bestaat tussen agressie en niet agressief geweld. In de Bijbel zie je bijvoorbeeld een toepassing van de doodstraf juist als afstraffing van agressie. In de prediking van Jezus staat in de persoonlijke omgang met elkaar de *liefde* centraal. Geweld wordt niet beantwoord met geweld. Een christen krijgt zelfs de opdracht zijn vijanden lief te hebben.

Doelstelling 11

Ook in hun latere beroepsleven kunnen de leerlingen te maken krijgen met agressie en/of conflicten. Hierbij kan het gaan om conflicten tussen de werkgevers en de werknemers maar ook om conflicten tussen werknemers onderling. De leerkracht bespreekt met de leerlingen verschillende situaties die zouden kunnen optreden. Hierbij bespreekt hij/zij hoe de leerlingen in dergelijke situaties zouden (moeten) reageren.

Filmtips:

Black

De vijftienjarige Mavela is lid van de beruchte jeugdbende Black Bronx. Ze wordt verliefd op de charismatische Marwan, een jongen van de rivaliserende 1080-ers. De twee jongeren worden gedwongen om te kiezen tussen trouw aan hun bende of de liefde voor elkaar. Een onmogelijke keuze... of niet?

Freedom Writers

Erin Gruwell (Hilary Swank) is een idealistische docent. Ze geeft op een zwarte school les aan middelbare scholieren die zich moeten onttrekken aan een achterstandssituatie waarin psychisch en fysiek geweld, en zelfs moord en doodslag onderdelen van het dagelijks leven zijn. De leerlingen worden door haar geïnspireerd om het Dagboek van Anne Frank te lezen en een eigen dagboek bij te houden. Op deze manier komt ze erachter dat haar leerlingen vaak onder moeilijke omstandigheden leven en ze probeert hen te stimuleren om ondanks alles toch verder te gaan met school. Dit alles speelt zich af tegen de achtergrond van de rassenspanningen die aan het begin van de jaren negentig in Los Angeles plaatsvonden na de mishandeling van onschuldige Rodney King door de politie....

